

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

***Ad linguas et culturas per cognitionem
(до мов і культур через пізнання)***

23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:811:008:165(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с-г наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Резнік В.Г., старш. викладач.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Ad linguas et culturas per cognitionem (до мов і культур через пізнання): матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 39 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

ЦЕРКОВНА А.В., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **СТОЛБЕЦЬКА С.Б.**, старш. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ІНТЕГРАЦІЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛІЙСЬКУ МОВУ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ

У роботі досліджено вплив французьких запозичень на англійську мову, зокрема фонетичні зміни, орфографічні особливості та розвиток словотворчих моделей. Проаналізовано приклади, що охоплюють різні історичні періоди та сфери лексики.

Ключові слова: французькі запозичення, фонетичні зміни, словотворення в англійській мові, історичний розвиток лексики, англо-французькі зв'язки.

Французькі запозичення міцно закріпились в англійській мові, але поруч із корінними англійськими словами зазнали певних звукових змін у відповідності до фонетичних вимог англійської. Найголовнішою зміною у звуковій структурі цих слів було перенесення наголосу з кінця слова, що й досі притаманне французькій, на один із попередніх складів. І це явище завжди було характерним для англійської мови протягом усього періоду її розвитку. Фонетичні зміни в запозиченому слові зручно простежити по історії слова *nature*, латинського походження, що потрапило до англійської мови з французької. Перш за все змінився наголос з останнього складу на перший. Це явище характерне для слів чоловічого роду. У словах жіночого роду, що мають у французькій мові кінцеву невимовну [e], і, Фонетичний лад англійської мови поповнився новими звуками, орфографія була змінена під впливом французьких графічних правил (з'явилися нові позначення для англійських звуків: *th, gh, sh, ch, tch, dg, j*) [1]. Багато запозичень XVII-XVIII ст. відносяться до галузі культури французької аристократії. В якості прикладів можна навести наступні слова: *fiancé, coquette, unique, machine, police, chamois*.

Запозичення з французької мови в періоди після норманського завоювання часто характеризуються збереженням норм вимови і орфографії, властивих французькій мові, наприклад, такі слова як: *machine, coquette, rouge, police* не відрізняються своєю вимовою і написанням від слів французької мови. Запозичення з французької мови продовжують поповнювати словниковий склад англійської мови і в наступні століття. У XIX і XX ст. запозичення носять переважно книжковий характер.

Існує багато слів, запозичених англійською мовою з французької, які стали інтернаціональними: *toilet, hotel, illumination, elegant extravagant, delicate, miniature, grotesque, naive*.

У зв'язку з тим, що із французької мови англійською було запозичено дуже багато лексичних одиниць, вплив французької значною мірою позначився на системі англійського словотвору. Це стосується окремих запозичених французьких суфіксів і префіксів, які приєднувались до англійських коренів. Для прикладу, суфікс *-ess*, який є ознакою іменників жіночого роду, потрапив в англійську мову з такими словами: *princess, baroness*. Приєднавши його до англійських коренів, отримали – *goddess, murderess*. Французькі суфікси – *-able, -ible*, які утворюють прикметники із значенням «той, що може піддатися дії, позначений дієсловом», потрапили в англійську мову зі словами: *admirable, tolerable, flexible*. Окремі французькі префікси також виявились продуктивними в англійській мові. Наприклад, префікси – *dis, dés* з негативним значенням потрапили в англійську мову з французькими словами *disappoint, disdain, déshabillé*, деякі з яких з плином часу міняли правопис, і стали вживатися для позначення нових слів від англійських коренів: *disown, disburden*.

В англійській мові закріпилася значна кількість французьких словотворчих засобів, особливо префіксів (*dis-, des- en-, em-, mis-, re-, sub-*) і суфіксів (*-able, -age, -al, -ance, -ence, -ard, -ess, -et, -let, -ish, -ment, -our, -ry*) [2].

Французькі запозичення періоду після 11 століття проникають переважно не в

основний словниковий фонд, а в певні пласти словникового складу. Перш за все це слова, пов'язані з феодалними відносинами: *feudal, baron, vassal, liege, chivalry*. Деякі з цих слів, в той час відобразили в своєму значенні феодалну ідеологію, пізніше отримали більш загальний сенс. Такі як: *command, obey, serve, noble, glory, danger*. Спочатку слово *danger* означало «владу феодала» і в цьому значенні було запозичене. Значення «небезпека» воно отримало у Франції. Отже, у такий спосіб було запозичене вдруге.

Майже всі титули, за винятком *king, queen, earl, lord* и *lady* є нормано-французького походження: *peer, prince, count, duke* і звернення *sir* і *madam*. Слова, пов'язані з державним управлінням і взагалі державою: *state, realm, people, nation, government, power, authority, court, crown* і т.д. Слова, пов'язані з грошовими відносинами: *money, property*. Слова, що позначають родинні стосунки: *parent, spouse, cousin, uncle, aunt, nephew, niece*. Велика кількість військових термінів і слів, пов'язаних з війною: *army* (ін. – англ. *here* і *fyrð* живуть ще до XVст.) *battle, arms, victory, war* (слово німецького походження), *navy, troops, guard*. Всі назви військових чинів. Юридичні терміни: *accuse, court, crime, felony, plaintiff, defendant, attorney*. Французького походження набули назви професій ремісників, які обслуговували феодалну знать, зокрема: *tailor, butcher, painter, carpenter, joiner*. Значну групу становлять також слова, пов'язані із задоволеннями та розвагами, як-от: *feast, leisure, pleasure, delight, ease, comfort, chase*. До цієї ж категорії належить чимало термінів, пов'язаних із картярськими іграми, наприклад: *trump, ace, cards*.

Окрім слів, що належать до відносно спеціалізованої лексики, серед французьких запозичень цього періоду чимало й таких, що позначають загальновживані поняття, активно використовуються в повсякденному мовленні та належать до базового словникового фонду англійської мови. Серед них — слова: *face, place, large, change*, а також позначення одиниць часу: *hour, minute, second*, й найменування базових природних понять, що оточують людину: *river, mountain, soil, air, flower, fruit*.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.Паутова В.В. Вплив французьких запозичень на англійську мову Кафедра іноземних мов. URL: https://duikt.edu.ua/ua/news-1-525-9002-francuzki-zapozichennya-v-angliyskiy-movi_kafedra-inozemnih-mov.
- 2.Кочерган М.П. Вступ до мовознавства. Київ: Видавничий центр «Академія», 2004. 368 с.

УДК 37.091-057.874:811.112.2

ШВАБ М.С., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **РЄЗНІК В.Г.**, старш. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

У статті розглядаються можливості формування міжкультурної компетентності в учнів початкової школи під час вивчення німецької мови. Акцент зроблено на значенні культурознавчого компонента, інтерактивних методів і використанні автентичних матеріалів.

Ключові слова: міжкультурна компетентність, молодші школярі, німецька мова, культурознавчий компонент, автентичні матеріали.

У сучасному освітньому просторі зростає увага до формування міжкультурної компетентності, що є важливою складовою загального розвитку учня та необхідною умовою інтеграції в глобалізований світ. Особливої актуальності ця проблема набуває в контексті навчання іноземних мов у початковій школі, зокрема німецької як другої іноземної.

Міжкультурна компетентність розглядається як здатність особи ефективно взаємодіяти з представниками інших культур, розуміти культурні коди, поважати різноманіття, толерантно ставитися до "іншого" [1, с. 12]. Згідно з методичними підходами сучасної педагогіки, вона охоплює когнітивний, афективний і поведінковий компоненти [2, с. 48].

ЗМІСТ

Мариненко М.О., Зелінська В.А. Сутність використання лексико-семантичного поля «хвороба тварин» в розрізі підготовки сучасного фахівця в сфері ветеринарної медицини.....	3
Мартиненко О.Є., Цвид-Гром О.П. Сім'я австронезійських мов: лексико-граматичні характеристики.....	5
Степенко Д.І., Цвид-Гром О.П. Лексичні полонізми в українській мові.....	7
Шибецький І.О., Марчук В.В. Innovation of beer technology.....	9
Гаврилюк К.О., Погоріла С.Г. Основні чинники комунікативних бар'єрів у професійному спілкуванні лікаря ветеринарної медицини.....	10
Гарська Ю.П., Ігнатенко В.Д. Жести у французькій комунікації.....	12
Ємельянова О.В., Погоріла С.Г. Роль освітнього середовища у формуванні комунікативної компетентності лікаря ветеринарної медицини.....	13
Капелюх В.О., Ігнатенко В.Д. Англіцизми у психології: мовні запозичення та їх вплив на наукову термінологію.....	15
Карнах Я.В., Рєзнік В.Г. Структурно-семантичні та функціональні особливості прикметників у сучасній німецькій мові: теоретичний аспект.....	16
Козачук В.С., Тимчук І.М. Особливості побудови ефективного діалогу між ветеринарним лікарем і власником тварини.....	17
Козлова Я.С., Ігнатенко В.Д. Verlan як соціолінгвістичне явище сучасної французької мови.....	19
Мариненко М.О., Зелінська В.А. Сутність використання лексико-семантичного поля «хвороба тварин» в розрізі підготовки сучасного фахівця в сфері ветеринарної медицини.....	20
Міщенко О.С., Рєзнік В.Г. Види та моделі словотвору у сучасній німецькій мові: структурно-семантичний аспект.....	22
Нечоса Д.О., Чернищук Ю.І. Роль молоді в аграрній науці та виробництві України.....	23
Срібна К.С., Погоріла С.Г. Особливості вживання сленгу та жаргону у професійній комунікації лікарів ветеринарної медицини.....	24
Степенко Д.І., Ордіна Л.Л. Роль козацьких літописів у формуванні української історичної термінології.....	26
Красюка А.А., Чернищук Ю.І. Рідна мова як основа стійкої культурної самоособистості.....	27
Шпачук М.М., Чернищук Ю.І. Мова як інструмент культурної ідентифікації в глобалізованому світі.....	28
Федунова О.Є., Цвид-Гром О.П. Латинські запозичення в європейських мовах: лінгвістичний та культурологічний аспекти.....	29
Церковна А.В., Столбецька С.Б. Інтеграція французької лексики в англійську мову: лінгвістичний аналіз.....	31
Шваб М.С., Рєзнік В.Г. Формування міжкультурної компетентності молодших школярів засобами навчання німецької мови.....	32
Скуловатова О.В. Роль та значення діджиталпсихології в умовах міжкультурної аграрної комунікації.....	33
Козоріз Д.С., Пилипенко І.О. Особливості вживання харчових фразеологізмів у сучасному англомовному дискурсі ЗМІ.....	35
В'юнник Д.В., Чернищук Ю.І. Специфіка перекладу поезії.....	36